

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการการพัฒนารจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอลำดับขั้นตอนการสรุปผลการวิจัยตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ทั้งโดยรวมและรายด้าน พบว่า มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาและความต้องการการพัฒนารจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาของครู จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ และวุฒิการศึกษา พบว่า

2.1 ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของครู

2.1.1 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาของครูผู้สอน โดยรวม พบว่า หัวหน้าแผนกและครูผู้สอนมีความเห็นไม่แตกต่างกัน

และเมื่อจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า หัวหน้าแผนกและครูผู้สอน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สองด้าน คือ ด้านครูผู้สอน และด้านสื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้ ส่วนสามด้านที่เหลือมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ด้านครูผู้สอน และด้านสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้ ส่วนสามด้านที่เหลือมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.1.2 จำแนกตามประสบการณ์ พบว่า สภาพปัญหาการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษาของครูผู้สอน โดยรวม พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่าง และเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ พบว่า ต่ำกว่า 10 ปี 11 – 20 ปี และ 21 ปีขึ้นไป พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สองด้านคือ ด้านครูผู้สอน และด้านสื่อการสอนและ แหล่งเรียนรู้

2.1.3 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า สภาพปัญหาการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษาของครูผู้สอน โดยรวม พบว่า ครูผู้สอนที่จบการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่า ปริญญาตรี มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ครูผู้สอน ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สองด้าน คือ ด้านครูผู้สอน และด้านสื่อการสอนและ แหล่งเรียนรู้ ส่วนสามด้านที่เหลือมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบความต้องการการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็น ของครู จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ และวุฒิการศึกษา พบว่า หัวหน้าแผนกและ ครูผู้สอน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ด้านครูผู้สอน ควรมีการประชุมเชิงปฏิบัติการ การอบรม การสัมมนาทางวิชาการการศึกษา เอกสารทางวิชาการศึกษาค้นคว้าจากสื่อ/วิธีการอื่นๆ ควรมีการประมวลความรู้เกี่ยวกับการ พัฒนาวิชาการและวิชาชีพและการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และควรมีการ ให้บริการทางวิชาการและวิชาชีพการให้บริการทางวิชาการและวิชาชีพดังนี้คือ การเป็น วิทยากรการเผยแพร่เอกสาร/สื่อ/นวัตกรรม และการให้ความร่วมมือด้านวิชาการและวิชาชีพ

ด้านหลักสูตร ควรมีการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร ให้สอดคล้องสัมพันธ์กันกับองค์ประกอบแต่ละส่วนของหลักสูตร ลำดับความคิดรวบยอดที่จัดให้นักเรียนแต่ละระดับชั้นได้เรียนรู้ก่อนหลัง โดยพิจารณาขอบข่ายเนื้อหา และกิจกรรมที่กำหนดไว้ในคำอธิบายรายวิชา กำหนดผลที่ต้องการให้เกิดกับนักศึกษา กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนตามลำดับชั้นตอน กำหนดเวลาเรียนให้เหมาะสมกับขอบข่ายเนื้อหาสาระ และควรกำหนดการสอนหรือแนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการเตรียมแผนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรจัดประชุมอาจารย์และบุคลากรของวิทยาลัย ร่วมกันคิดวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาทุกชั้น และเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ ผู้รับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายหาแนวทางในการแก้ไขและแนวทางการพัฒนาตามสาเหตุ จัดการเรียนการสอนต้องยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องยึดผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเอง ออกแบบและวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม เน้นการเรียนรู้แบบบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา และประเมินผลตามการปฏิบัติจริงของผู้เรียน ด้านสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้ ควรมี การเลือกวัสดุเพื่อประกอบการสอน การเลือกนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้สอนที่จะเลือกให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของบทเรียน จัดเตรียมอุปกรณ์และเตรียมชั้นเรียน และดำเนินการสอนและการวัดผล ด้านการวัดและประเมินผล ควรมีการวัดและประเมินความพร้อมของนักศึกษาวัดและประเมินผลความรอบรู้ในเรื่องที่จะเรียนก่อนเรียน วัดและประเมินผลระหว่างเรียนและวัดและประเมินผลปลายภาค ซึ่งการวัดผลปลายภาคและนำคะแนนการประเมินทั้งหมดรวมกัน เพื่อสรุปผลการเรียนตลอดภาคเป็นผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

อภิปรายผล

ผลการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวม พบว่า มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้สอนได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานอื่นเพิ่มขึ้นจากปกติ หลักสูตรไม่สนองตอบความต้องการของผู้เรียน และ

การจัดการเรียนการสอนมองข้ามความสำคัญของเนื้อหาสาระและกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้อาจไม่ทันสมัย และไม่วัดผลตามสภาพการปฏิบัติจริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกียรติพล กองสุทธิใจ (2542 : 82) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม ด้านที่มีปัญหามากที่สุดคือ ด้านสื่อการเรียนการสอน รองลงมาคือ ด้านการใช้หลักสูตร ส่วนด้านที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือด้านครูผู้สอน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุบิน ณ อัมพร (2545 : 95) ได้ศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครนายก พบว่า มีปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ด้านเตรียมการสอน ด้านการสอน และด้านการประเมินผล โดยรวมและทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนความต้องการการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวม พบว่า มีความต้องการอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านครูผู้สอน ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล มีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกด้าน ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ต้องการให้ผู้สอนมีความสนใจนักเรียนโดยทั่วถึงและเป็นกันเองกับนักเรียนในขณะที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ต้องการให้มีการนำนโยบายการศึกษา/ธรรมเนียมของสถานศึกษาและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมาใช้ในการจัดทำสาระหลักสูตร และมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ต้องการให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจริงในขณะที่เรียน ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ต้องการให้มีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ในชุมชนในกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล ได้มีการนำผลจากการวัดและประเมินมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาภาภรณ์ เทียนขาว (2544 : 89) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาการขายในวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนให้ข้อเสนอแนะคือ 1) ผู้รับผิดชอบในด้านหลักสูตร หากต้องการ

ให้หลักสูตรมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ควรปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และควรให้นักเรียนทราบถึงรายละเอียดของรายวิชาตามหลักสูตร 2) สถานศึกษาควรมีห้องปฏิบัติการ วัสดุอุปกรณ์และครุภัณฑ์ที่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนและถูกต้องเหมาะสมตามรายวิชาชี้ให้เห็นดียิ่งขึ้น 3) สถานศึกษาควรเชิญวิทยากรบุคคลภายนอกที่มีความรู้ในสาขาวิชาอาชีพมาให้ความรู้แก่นักเรียนให้มากขึ้น ส่งเสริมให้ผู้สอนพานักศึกษาไปศึกษายังแหล่งทรัพยากรในท้องถิ่น และยังสอดคล้องกับ อบาจิ (Abaji, 1992 : 135-A) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมในโรงเรียนประถมศึกษาของประเทศเคนยา ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนพยายามผลักดันที่จะให้การเรียนการสอนเกษตรกรรมแผนใหม่มีผลสัมฤทธิ์ และการที่โรงเรียนจะจัดการเรียนการสอนได้ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัยบริหารที่รัฐต้องสนับสนุนมากกว่าเดิม รวมทั้งต้องมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร มีการฝึกอบรมครูผู้สอนเพิ่มขึ้น มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนและเน้นการวัดผลประเมินผล

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนในการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า จำแนกตามตำแหน่ง คือ หัวหน้าแผนกและครูผู้สอน มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สองด้าน คือ ด้านครูผู้สอน และด้านสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้ ส่วนสามด้านที่เหลือมีความเห็นไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามประสบการณ์ คือ ต่ำกว่า 10 ปี 11 – 20 ปี และ 21 ปีขึ้นไป พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สองด้านคือ ด้านครูผู้สอน และด้านสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้ ส่วนจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ครูผู้สอนที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สองด้านคือ ด้านครูผู้สอน และด้านสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้ ส่วนสามด้านที่เหลือมีความเห็นไม่แตกต่างกัน และเปรียบเทียบความต้องการการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ วุฒิการศึกษา พบว่า หัวหน้าแผนกและครูผู้สอนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า หัวหน้าแผนกวิชาได้ไปฝึกอบรม สัมมนาบ่อย ๆ จึงทำให้สามารถพัฒนาตนเองได้รวดเร็ว และตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้านการสอนอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอนมาก ส่วนครูผู้สอนมีภาระหน้าที่รับผิดชอบอื่น ๆ นอกเหนือจากการสอนจึงทำให้

ไม่มีเวลาในการที่จะพัฒนาตนเองสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรรณีย์ หมั่นทรัพย์ (2548 : 81) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามทฤษฎีของครูโรงเรียนในเครือภคินี เซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร์ ผลการวิจัยพบว่า ผลการทดสอบสมมติฐาน ครุมีทฤษฎีต่อปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประพิศ นาโควงศ์ (2550 : 108) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของข้าราชการครูกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายนางัวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของข้าราชการครูกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายนางัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ที่มีเพศต่างกัน โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ด้านครูผู้สอน การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดความรู้และทักษะเพิ่มขึ้น มีดังนี้คือ การประชุม การประชุมเชิงปฏิบัติการ การอบรม การสัมมนาทางวิชาการ การศึกษาเอกสารทางวิชาการ การศึกษาค้นคว้าจากสื่อ/วิธีการอื่นๆ ด้านหลักสูตร ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร ได้แก่ หลักการ จุดหมาย โครงสร้าง เวลาเรียน ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ตอบสนองจุดประสงค์การเรียนรู้ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ต้องยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องยึดผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ การเตรียมชั้นเรียน เช่น จัดเรียงวัสดุตามลำดับการใช้ก่อนหลัง ตรวจสอบแสงสว่างทางระบายอากาศ และเตรียมผู้เรียนให้พร้อมด้วยการแนะนำจุดประสงค์ การใช้วัสดุอุปกรณ์ ด้านการวัดและประเมินผล เป็นการวัดและประเมินผลที่มุ่งตรวจสอบพัฒนาการของนักศึกษาว่า บรรลุตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังตามแผนการเรียนรู้หรือไม่ ผลการประเมินช่วยในการปรับปรุง แก้ไข และส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาสูงสุดตามศักยภาพ ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติแก่ผู้เรียนที่คำนึงถึงสมรรถนะสำคัญ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นเป้าหมายสำคัญสำหรับพัฒนาผู้เรียน ซึ่งผู้สอนพยายามคัดสรรกระบวนการ

การเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมตามมาตรฐานการเรียนรู้ รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนาทักษะต่าง ๆ อันเป็นสมรรถนะสำคัญที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนที่พึงมีให้มีคุณธรรม จริยธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภาภรณ์ เทียนขาว (2544 : 89) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาการขายในวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ผลการวิจัยพบว่า ผู้รับผิดชอบในด้านหลักสูตร หากต้องการให้หลักสูตรมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ควรปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และควรให้นักเรียนทราบถึงรายละเอียดของรายวิชาตามหลักสูตร และควรมีห้องปฏิบัติการ วัสดุอุปกรณ์และครุภัณฑ์ที่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนและถูกต้องเหมาะสมตามรายวิชาชีพให้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งควรเชิญวิทยากรบุคคลภายนอกที่มีความรู้ในสาขาวิชาอาชีวศึกษาให้ความรู้แก่นักเรียนให้มากขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฟอล์ค (Falk, 1993 : 547-A) ได้ทำการศึกษาระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนศูนย์กลางเพื่อใช้กับการเรียนการสอนในโรงเรียนทั่วไป ในโรงเรียนประถมศึกษา การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้วินิจฉัยโครงสร้างของโรงเรียน และห้องเรียนที่สนับสนุนการใช้หลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง พร้อมทั้งแสดงให้เห็นถึงความเข้มแข็งตลอดจนรูปแบบการเรียนของนักเรียน เพื่อครูจะได้ยอมรับ และนำไปใช้ประโยชน์ในการสร้างหลักสูตร และการกำหนดแผนการสอนได้ ทั้งนี้จะต้องมีการสะท้อนกลับการร่วมมือ การจัดสรรเวลา และการสนับสนุนของผู้ใหญ่ด้วยในฐานะที่เป็นผู้เรียนรู้เหมือนกับนักเรียน โดยการศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดความหมายของหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางว่าเป็นวิธีการฝึกแบบหนึ่งเกี่ยวกับการเรียนการสอน ซึ่งแสดงออกให้เห็นถึงการกระทำ และเจตคติของทุกฝ่ายในโรงเรียน ทั้งในกรอบหลักสูตรที่ใช้ในห้องเรียน ระบบการประเมิน นโยบายและโครงสร้างของโรงเรียน ตลอดจนคุณค่าที่อยู่ในระบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง องค์ประกอบสำคัญที่ส่งเสริมการเรียนการสอนแบบนี้เพื่อจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องกับชีวิตจริงของนักเรียน ตอบสนองความหลากหลายของผู้เรียนในแบบต่าง ๆ สนับสนุนธรรมชาติและความต้องการของกระบวนการเติบโต ซึ่งดำเนินไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดในบริบทของชุมชน การรู้จักปัญหาต่าง ๆ ที่จะทำให้เกิดการแก้ไขแล้วนำไปสู่การเรียนรู้ใหม่ ๆ ได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนขาดผู้ให้คำปรึกษาแนะนำในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่น ขาดการวัดผลประเมินผล และขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนั้นควรจัดให้ครูผู้สอนได้รับการอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญมาให้ความรู้ในการจัดทำสาระหลักสูตร การจัดทำสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น/การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้รายหน่วย/การวัดผลและประเมินผล การเรียนรู้/การจัดกระบวนการเรียนรู้/การเขียนแผนการเรียนรู้ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และวางแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน โดยให้มีการบูรณาการระหว่างแผนกวิชา

1.2 ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนขาดสื่อและอุปกรณ์ที่จำเป็นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และงบประมาณมีไม่เพียงพอในการปรับปรุงห้องปฏิบัติการ เช่น ห้องคอมพิวเตอร์ห้องปฏิบัติการภาษา ให้ทันสมัย ดังนั้นสถานศึกษาควรจัดเตรียมเอกสารคู่มือ และสื่อการเรียนรู้ ให้มีจำนวนเพียงพอ เพื่อให้ครูได้ศึกษาค้นคว้าและเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน

1.3 ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนไม่ได้รับการนิเทศภายใน ดังนั้นควรจัดให้มีการนิเทศภายในแผนก และควรมีการประชุมสัมมนาปัญหาที่พบ เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน และรายงานให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับทราบ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยบทบาทของผู้บริหารกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อเป็นการสะท้อนให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.3 ควรศึกษาวิจัยการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์